

Sporočilo za javnost Luxembourg, 21. aprila 2021

Uporabo vesoljskih storitev EU je treba dodatno spodbuditi

Evropsko računsko sodišče (Sodišče) v svojem novem posebnem poročilu, ki ga je objavilo danes, ugotavlja, da Evropska unija ni storila dovolj, da bi v celoti izkoristila potencial svojih vesoljskih programov. Čeprav se predvsem s satelitskima programoma Galileo in Copernicus zagotavljajo koristne storitve in podatki, pa bodo potrebna dodatna prizadevanja, da bi se izkoristile znatne naložbe (ki so doslej znašale okoli 18 milijard EUR) in optimizirale njune koristi za državljanke in gospodarstvo. Revizorji pozivajo k oblikovanju celovite strategije, bolj ciljno usmerjenim ukrepom in boljši uporabi regulativnega okvira, s katerimi bi se učinkovito podpirala uporaba storitev.

EU ima trenutno tri vesoljske programe, od katerih sta levji delež naložb prejela dva: Copernicus, s katerim se zagotavljajo podatki iz satelitov za opazovanje Zemlje, in Galileo, globalni satelitski navigacijski sistem in sistem za določanje položaja. EU je do konca leta 2020 za svoje vesoljske programe porabila 18,3 milijarde EUR. Za obdobje 2021–2027 je za te namene predvidela več kot 14 milijard EUR. Evropska komisija je v svoji strategiji iz leta 2016 navedla, da si bo prizadevala čim bolj izkoristiti gospodarske in družbene koristi, ki jih zagotavljajo evropski vesoljski programi. Vendar pa v strategiji ni opredelila, katere so zelene koristi. Prav tako ni določila jasnih ciljev in časovnih okvirov, s katerimi bi pojasnila predvidene dosežke in roke za njihovo doseg.

„Gledano tehnološko je EU uspelo postati globalni akter na področju vesoljskih storitev opazovanja Zemlje in navigacijskih storitev. Kljub temu pa EU nima celovitega pristopa, s katerim bi podpirala uporabo svojih vesoljskih storitev, da bi lahko v celoti izkoristila znatne javne naložbe vanje,“ je povedal Mihails Kozlovs, član Evropskega računskega sodišča, pristojen za poročilo. *„Ker se večina ukrepov za obdobje 2021–2027 še ni začela izvajati, Sodišče upa, da bo njegova revizija pomenila korak k novemu sklopu ukrepov, s katerimi bi se lahko učinkovito pripomoglo k temu, da bi EU v celoti izkoristila prednosti teh pomembnih virov.“*

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revizorji EU so ugotovili, da je imel pristop Komisije k ocenjevanju obsega potencialnih koristi številne pomanjkljivosti. Zato ekonomski učinek na rast in delovna mesta ter dejanske skupne koristi programov niso znani in so bili morda precenjeni ali podcenjeni.

Revizorji ugotavljajo, da je imel program Galileo leta 2016, ko so se začele izvajati dejavnosti, že osem let zamude glede na prvotne načrte. Kljub temu je bil v zadnjem času dosežen dober napredek pri uvajanju sprejemnikov, združitljivih s sistemom Galileo, kar omogoča uporabo v relevantnih tržnih segmentih, kot so mobilni telefoni in avtomobilske aplikacije. Vendar ima ameriški sistem GPS, ki je prvi svetovni globalni satelitski navigacijski sistem, še vedno močan prodor na trg in potrebnega bo nekaj časa, preden bodo uporabniki začeli širše uporabljati sistem Galileo. Ponavljajoče se zamude še slabšajo položaj: čeprav ima sistem Galileo funkcije, ki jih drugi sistemi ne zagotavljajo, te še niso v celoti na voljo.

Revizorji so ugotovili tudi, da več ključnih ukrepov za spodbujanje uporabe podatkov programa Copernicus po vsej EU ni bilo dovolj ciljno usmerjenih ali da se z njimi ni doseglo pričakovano povečanje uporabe. Da bi aplikacije imele poln učinek, bi jih bilo treba uporabljati širše in ne le v vesoljskem sektorju, vendar njihova uporaba ostaja omejena na strokovnjake in znanstvenike. Dostop do podatkov programa Copernicus se je izboljšal, vendar se še vedno zagotavlja prek prevelikega števila različnih platform, hkrati pa še vedno ni dolgoročne vizije za učinkovit dostop do podatkov.

Komisija se je v svoji vesoljski strategiji za Evropo iz leta 2016 zavezala tudi, da bo sprejela regulativne ukrepe za spodbujanje uporabe vesoljskih rešitev. Vendar je bilo le malo ukrepov namenjenih opredelitvi regulativnih ali upravnih ovir, ki morda ovirajo uporabo vesoljskih storitev. Komisija je le delno izkoristila možnosti za spodbujanje teh storitev v zakonodaji ali standardih EU, revizorji pa opozarjajo tudi na precejšnje vrzeli pri spodbujanju uporabe vesoljskih programov EU v zakonodaji EU ali mednarodnih standardih. Na številnih relevantnih področjih, kot so cestni promet in logistika, avtonomni avtomobili in brezpilotni zrakoplovi, je regulativna ureditev v najboljšem primeru nepopolna, v najslabšem primeru pa je sploh ni.

Ozadje

Evropska komisija, Evropska vesoljska agencija (ESA) ter različni drugi subjekti iz EU in zunaj nje v sodelovanju z državami članicami deljeno upravljajo vesoljske programe EU.

EU ima trenutno tri vodilne vesoljske programe: Copernicus, največji svetovni program za opazovanje Zemlje, Galileo, evropski globalni satelitski navigacijski sistem (GNSS), in EGNOS, skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitev. Program EGNOS ima zelo specifično področje uporabe in omejen finančni pomen, zato ga Sodišče ni zajelo v obseg te revizije.

Posebno poročilo št. 7/2021 – Vesoljska programa EU Galileo in Copernicus: storitve so se začele izvajati, vendar je treba dodatno spodbuditi njihovo uporabo je trenutno na voljo v angleščini na spletišču Sodišča (eca.europa.eu). Različice v drugih jezikih EU bodo na voljo kmalu.

Lani je Sodišče objavilo poročilo o [uporabi novih tehnologij zajemanja posnetkov za spremljanje skupne kmetijske politike](#).

Sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil, ki jih Sodišče izreče v svojih poročilih, se izvede.

Kontaktne naslovi za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547